

חטא נדב ואביהוא

בעיני מקובלים

ויקרא ט-י

כג וַיִּבְרָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל-אַהֲלֵ מוֹעֵד וַיִּצְאוּ וַיְבָרְכוּ אֶת-הָעָם וַיֵּרָא כְבוֹד-יְהוָה אֶל-כָּל-הָעָם:
כד וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל עַל-הַמִּזְבֵּחַ אֶת-הָעֹלָה וְאֶת-הַחֲלָבִים וַיֵּרָא כָּל-הָעָם וַיִּרְאוּ
וַיִּפְּלוּ עַל-פְּנֵיהֶם:

א וַיִּקְחוּ בְנֵי-אֶהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֵישׁ מִחֶפְתּוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֶן אֵשׁ וַיַּעֲשִׂימוּ עָלֶיהָ קִטְרֹת וַיִּקְרִיבוּ
לִפְנֵי יְהוָה אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אַתֶּם: ב וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי
יְהוָה:

ויקרא טז

א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרַי מוֹת שְׁנֵי בָנָי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיִּמָּתוּ: ב וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל־אֶהֱרֹן אַחִיךָ וְאֶל־יָבֵא בְּכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ מִבַּיִת לַפֶּתַח אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת
אֲשֶׁר עַל־הָאֹרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי בָעֲזֹן אֲרָאָה עַל־הַכַּפֹּרֶת: ג בְּזָאת יָבֵא אֶהֱרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ בַּפֶּר
בֹּן־בְּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה:

מדרש ספרא דבי רב, פרשת שמיני (מכילתא דמילואים) לב, מו

וַיִּקְחוּ בְנֵי אֶהֱרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אִישׁ מִחֶמְתּוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֶן אֵשׁ וַיִּשְׂימוּ עָלֶיהָ קִטְרֹת וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי
יְהוָה אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם.

...אף הם בשמחתם, כיון שראו אש חדשה עמדו להוסיף אהבה על אהבה... מה תלמוד
לומר 'בני אהרן'? שלא חלקו כבוד לאהרן. נדב ואביהוא – [ש]לא נטלו עצה ממשה. איש
מחתתו – איש מעצמו יצאו ולא נטלו עצה זה מזה

מדרש ספרא דבי רב, פרשת שמיני (מכילתא דמילואים) כא, מד

וַיִּקְחוּ בְנֵי אֶהֱרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אִישׁ מִחֶמְתּוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֶן אֵשׁ וַיִּשְׂימוּ עָלֶיהָ קִטְרֶת וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי
יְהוָה אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֲתֶם.

שראו את משה ואת אהרן שהיו מהלכים תחילה, הן באים אחריהם וכל ישראל אחריהם.
אמר לו נדב לאביהוא, עוד שני זקנים הללו מתים ואנו ננהיג את הקהל. אמר הקדוש ברוך
הוא נראה מי קובר את מי, הם קוברים אתכם ויהיו הם מנהיגים את הקהל.

מדרש ספרא דבי רב, פרשת שמיני (מכילתא דמילואים) לב, מה

וַיִּקְחוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אִישׁ מִחֶמְתּוֹ וַיִּתְּנוּ בָּהֶן אֵשׁ וַיִּשְׂימוּ עָלֶיהָ קִטְרֹת וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי
יְהוָה אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֲתֶם.

רבי אליעזר אומר: לא נתחייבו אלא על שהורו הלכה בפני משה רבן, וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה. ומעשה שאירע בתלמיד אחד שהורה בפניו. אמר לה לאימא שלום אשתו: אינו מוציא שבתו. ומת. לאחר שבת נכנסו חכמים אצלו, אמרו לו: רבי, נביא אתה? אמר להם: לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי, אלא כך מקובלני מרבתיי, שכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה.

זוהר, חלק ג, נו ע"ב
(בתרגום מארמית)

'אחרי מות שני בני אהרן' - רבי יוסי אמר: 'אחרי מות נדב ואביהוא' היה לו לומר, ולמה כתב 'שני בני אהרן'? והלא ידוע שבניו היו. אלא כך למדנו, שעדיין, [בשעה זו], לא ברשות עצמם היו עומדים, אלא ברשות אביהם. ועל כן 'בקרבתם לפני ה' וימותו', שהם דחקו את השעה בחיי אביהם.

פירוש ר' מנחם רקנטי לתורה, פרשת 'שמיני'
(על פי דרשת זוהר שאיננה מצויה בדפוסים)

והנה בני אהרן הקריבו אש זרה בחסרון ה"א לא אשה... ולא שתו לבם ל'זאת'... וחסרו
הה"א מן האשה ונכנסו בלעדי השכינה. והנה בהאירם הכחות של מעלה, מדת הדין של
מעלה העזה [פגעה בהם]... אז ויחרד יצחק חרדה גדולה עד מאד וחלתה מדת הדין עליהם.

והנה... ענשם היה מפני שלא עשו זכר לשכינה בייחוד ההוא ושכחו 'וכל קרבן מנחתך
במלח תמלח' כמו שפירשתי. והרמז הגדול לזה הפירוש נרמז באמרו 'אַחֲרַי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי
אַהֲרֹן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי יְהוָה וַיָּמָתוּ, וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן אַחִיךָ וְאֵל יִבְאֵ בְּכָל
עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ מִבַּיִת לַפָּרֹכֶת, אֶל פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל הָאָרוֹן וְלֹא יָמוּת, כִּי בְּעֲנֹן אֲרָאָה עַל
הַכַּפֹּרֶת. בְּזֹאת יִבְאֵ אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ' - מורה כי ענשם היה שנכנסו בלתי 'זאת'.

מערכת עשר הספירות

